

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Postboks 7113 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo

Att.:

Besøksadresse:
Karl Johans gate 41 B, Oslo
Telefon: 22 99 59 00
Telefaks: 22 99 59 03
post@sjt.no
www.sjt.no

Saksbehandler: Kamilla Mjøs, +4722995957
Vår ref.: 15/24-3 FELLES - 008
Deres ref.:
Dato: 05.03.2015

Svar på høring - Regelråd for næringslivet

Det vises til Samferdselsdepartementets brev datert 8. januar 2015 vedrørende Nærings- og fiskeridepartementets høring av 19. desember 2014 om regelråd for næringslivet. Høringen gjelder etablering av et råd for vurdering av konsekvensvurderinger i forbindelse med utarbeidelsen av nye regelverk som har betydning for næringslivet.

Statens jernbanetilsyn har blant annet ansvar for utarbeidelsen av nytt regelverk på området for jernbane, herunder forskrifter. Disse forskriftene vil kunne ha relevans for næringslivet i at de stiller krav til virksomhetene som driver jernbane.

Innledningsvis skal bemerkes at tilsynet er positiv til tiltak som kan bidra til å redusere unødvendige byrder for næringslivet i forbindelse med utarbeiding av nytt regelverk. Statens jernbanetilsyn ønsker imidlertid å knytte noen merknader til enkelte punkter i utredningen.

Kravet til tallfesting av konsekvensvurderinger

I punkt 4.1 i utredningen listes det opp en rekke spørsmål fra Veileder for næringsøkonomiske konsekvensvurderinger som bør besvares ved utforming av nytt regelverk. Blant disse er spørsmålet om hvilke kostnader (tid/penger) nytt regelverk vil få for næringslivet. Videre i punkt 5.1 kommenteres det at nettopp manglende tallfesting av konsekvenser kan være et eksempel på mangelfull konsekvensutredning i dag.

Å tallfeste konsekvensene av Statens jernbanetilsyns regelverk vil være både tidsmessig og metodisk krevende. En full samfunnsøkonomisk analyse krever atskillig arbeid. Tilsynet mener at en for lav terskel for når en fullstendig samfunnsøkonomisk analyse er nødvendig, vil medføre særdeles økt arbeid i utredningsarbeidet og forringe effektiviteten i forvaltningen.

Tilsynet mener at det er hensiktsmessig at regelrådet utarbeider ulike detaljeringskrav til konsekvensutredninger avhengig av det foreslåtte regelverkets virkning. Dette kan for eksempel

skje gjennom veiledning til de relevante lovgivere. Det vil også være hensiktsmessig at dette forholdet koordineres med arbeidet med revidering av utredningsinstruksen.

Konsekvenser for forvaltningen

I relasjon til det som er sagt om terskelen for når en konsekvensvurdering må være tallfestet, har tilsynet også merknader til utredningens punkter om regelrådets konsekvenser for forvaltningen.

Statens jernbanetilsyn registrerer at verken ny utredningsinstruks eller etableringen av reglerådet vil medføre noe nytt regime for forvaltningens utredningsplikt eller kravet til involvering av berørte parter jf. utredningens punkt 5.1. Selv om manglende ressurser løftes frem som en årsak til mangelfulle konsekvensvurderinger i dag, hevdes det at det er mulig med klare forbedringer innenfor de rammer som forvaltningen har i dag.

Undersøkelsene til Difi og Riksrevisjonen viser imidlertid at regelen om kvantifisering av effekter av nytt regelverk i utredningsinstruksen ikke etterleves. Av dette må antas at tettere oppfølging av dette kravet nettopp vil medføre atskillig økt ressursbruk for forvaltningen. Tilsynet opplever at dette forholdet ikke i tilstrekkelig grad er belyst i utredningen.

Selve opprettelsen av et regelråd vil antakelig ikke medføre økte byrder for forvaltningen. Likevel kan man som nevnt over ikke se bort fra at regelrådet vil ha avvikende holdninger til behovet for fullstendig samfunnsøkonomisk analyse enn de som utarbeider nytt regelverk. Siden det vil være naturlig at forvaltningen rettet seg etter anbefalingene fra rådet, skal man derfor ikke se bort fra at dette vil medføre økt ressursbruk.

EØS-relevant regelverk

Tilsynet implementerer årlig flere EØS-rettsakter og bistår Samferdselsdepartementet med utarbeidelse av EØS-notater, herunder faktanotater basert på deltakelse i ERAs arbeidsgrupper og posisjons- og gjennomføringsnotater. I hovedsak dreier det seg om tekniske spesifikasjoner for interoperabilitet (TSI).

Proessen for gjennomføring av EU-rettsakter i EØS-avtalen og i norsk rett står hos oss i en særstilling på grunn av at det dreier seg om et fagteknisk og detaljert regelverk, samt at det er svært korte tidsfrister for implementering. Vi stiller derfor spørsmål ved om et eventuelt regelråd vil ha tilstrekkelig faglig kompetanse til å foreta vurderinger av konsekvensene av disse rettsaktene, samt foreta så raske vurderinger som må til for opprettholdelse av allerede knappe frister.

Av høringsforslaget fremgår det at regelverk knyttet til EØS-avtalen reiser spesielle problemstillinger knyttet til regelrådets rolle. Det fremgår at det anses som nyttig at regelrådet gir en vurdering av hva en norsk konsekvensutredning bør inneholde dersom ansvarlig departement anmoder om det. Ved eventuell bruk av regelrådet i EØS-relaterte saker fremgår det at rådets arbeid må skje innenfor de tidsfrister og prosedyrer som er etablert for EØS-arbeidet. Videre fremgår det at sakstilfanget for regelrådet begrenses av at reglene for unntak fra alminnelig høring av regelverksendringer i henhold til utredningsinstruksen punkt 5.4, også vil gjelde for regelrådet.

Dersom etableringen av et regelråd er ment å ivareta de innspillene vi har i forhold til kompetanse og tidsfrister som nevnt over, vil tilsynet slutte seg til høringsforslaget.

Med hilsen

Karianne N. Brønlund
Avdelingsdirektør, Juridisk

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur